

Sivistyslautakunta

17.03.2022

Aika 17.03.2022 klo 17:00 - 19:08**Paikka** Kunnantalo, neuvotteluhuone 1-2**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
92	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	196
93	Pöytäkirjantarkastajien valinta	197
94	Työjärjestyksen hyväksyminen	198
95	Toimintakertomus sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko vuodelta 2021 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	199
96	Valtuustoaloite 8.2.2021: Mielenterveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille	201
97	Mäntsälän lukion työ- ja loma-ajat lv 2021 - 2022	205
98	Varhaiskasvatuslain muutokset 1.8.2022 alkaen	208
99	Kirkes-kirjastojen käytösäännöt 2022	212
100	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintasäännön päivittäminen	213
101	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden koulutussuunnitelma 2022	214
102	Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot	215
103	Ilmoitusasiat	216
104	Valmistelussa olevat asiat	217

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Virpiaro Matti Nykänen Martti Brusila Eerik Kurki Roosa Nousiainen Salla Karttunen Osku Pohjonen Niina Tamminen Liisa Lujamaa-Leisner	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	§ 94-104
Muut	Manninen Katri Timoskainen Eveliina Ahvo Timo Tulkki Henna Mäkinen Janne Purola Karoliina Kotila Katri Järvi-Uutela Anu	Kunnanhallituksen edustaja Nuorisovaltuusto esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija	§ 92-103 § 95-96 § 95, 98 § 95 § 99
Poissa	Hoffman Heidi Latvio Iida	jäsen Nuorisovaltuuston edustaja	

Allekirjoitukset

Matti Virpiaro puheenjohtaja	Henna Tulkki pöytäkirjanpitäjä
---------------------------------	-----------------------------------

Käsitellyt asiat

92 - 104 §

Pöytäkirjan tarkastus

Martti Nykänen	Niina Pohjonen
----------------	----------------

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Kunnantalo ja yleinen tietoverkko 24.3.2022

Sivistyslautakunta

§ 92

17.03.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 92

Hallintosäännön luvun 11 § 2 mukaan kutsu kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin jäsenelle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön luvun 14 § 4 mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 17.8.2021 päättänyt, että esityslista julkaistaan kunnan kotisivuilla ja sähköisessä järjestelmässä neljä päivää ennen kokousta.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta toteaa kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Sivistyslautakunta

§ 93

17.03.2022

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 93

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Martti Nykänen ja Niina Pohjonen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 94

Hallintosäännön 1.8.2021 osan 4 luvun 14 § 13 - 14 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä. Toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen työjärjestyksen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Asian käsittelyn jälkeen kuultiin asiantuntijoiden esitykset kokouksessa käsiteltävistä asioista seuraavasti:

Katri Kotila, controller , § 95 saapui klo 17.03 ja poistui klo 17.34.

Janne Mäkinen, opetuspäällikkö, § 95-96, saapui klo 17.03 ja poistui klo 18.10.

Karoliina Purola, varhaiskasvatuspäällikkö, § 95, 98, saapui klo 17.03 ja poistui klo 18.28.

Anu Järvi-Uutela, kirjastotoimenjohtaja, § 99, saapui klo 17.03 ja poistui klo 18.32.

Merkittiin, että Heidi Hoffmanin varajäsen Leena Lujamaa-Leisner saapui kokoukseen klo 17.20 asiantuntijaesittelyjen aikana.

**Toimintakertomus sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko vuodelta 2021 /
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut**

74/02.02.00/2020

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 95

Kuntalain mukaan kunnan on laadittava vuodelta 2021 tilinpäätös maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakertomuksessa vuodelta 2021 on esitetty selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on todettu tavoitteiden toteutuminen ja olennaisimmat poikkeamat ja niiden syyt sekä suoritteiden toteutumatiiedot. Toimintakertomuksessa on kuvattu palvelualueen ja sivistyslautakunnan tulosalueiden palvelusuunnitelman toteutuminen ja toiminta-ajatus. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosaluekohtaisissa kuvauksissa on arvioitu laajemmin palveluiden toteutumista ja niissä toteutuneita muutoksia sekä arvioitu tulevaa kehitystä tulosalueittain.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on selvitetty palvelualueen toimintakertomuksessa ja esitetty niistä keskeiset johtopäätökset.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimintakertomuksen sekä tilinpäätökseen liittyvät osat käsitellään kahdessa lautakunnassa. Hyvinvointilautakunta käsittelee oman osuutensa 15.3.2022 ja sivistyslautakunta 17.3.2022. Hyvinvointilautakunnan tilinpäätöstiedot ja toimintakertomukset sisältyvät sivistyslautakunnan käsittelemään koko palvelualueen toimintakertomukseen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilinpäätöksen toimintakate oli -47,7 milj. euroa ja jäi 2,1 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Toimintatulot ylittyivät 0,75 milj. euroa ja toimintamenot alittuivat 1,38 milj. euroa. Merkittävimmät toimintakateen alitukset kohdistuivat varhaiskasvatuspalveluihin 1,1 milj. euroa, opetuspalveluihin 0,6 milj. euroa ja elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palveluihin 0,3 milj. euroa. Palvelualueen ja tulosalueiden talousarvio-, toteuma ja vertailuvuoden luvut on esitetty uuden organisaatio rakenteen mukaisina lukuina vertailukelpoisuuden hahmottamiseksi. Uusi organisaatiomuutos toteutettiin 1.8.2021 lukien.

Investointien (irtain omaisuus) toteutuma oli tilinpäätöksessä yht. 25 357 euroa toteuman ollessa 42,3 %. Määrärahaa jäi käyttämättä 34 643 euroa, josta osa hankinnoista siirtyi vuodelle 2022.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, controller Katri Kotila, sähköposti katri.kotila(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi ja varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola,

sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakertomuksen vuodelta 2021 ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Toimintakertomus vuodelta 2021 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Liite 2. Tavoitteet / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Liite 3. Suorite- ja tunnuslukutaulukko / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Kunnanvaltuusto	§ 11	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 34	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 96	17.03.2022

Valtuustoaloite 8.2.2021: Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille

71/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 08.02.2021 § 11

Vihreiden ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmät sekä muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 8.2.2021:

"VALTUUSTOALOITE 8.2.2020:

Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille

Koululaisia opetetaan antamaan ensiapua sydänkohtauksen tai onnettomuuden varalle. Harva koululainen kuitenkaan saa ensiapukoulutusta siihen, kuinka autetaan koulukaveria, jolla on paniikkikohtaus, tai ystävää, joka kokee itsetuhoisia ajatuksia.

Kasvatuksessa ja koulutuksessa on panostettava entisestään arkipäivän mielen tervetaitojen opetteluun. Opetuksen tulee olla suunnitelmallista ja johdonmukaista. Näin voimme ennaltaehkäistä lasten ja nuorten mielen terveyden ongelmia, edistää tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, ja vahvistaa koko kouluyhteisön hyvinvointia. Samalla ehkäistään kiusaamista mielen terveyden riskitekijänä.

Esitämme, että Mäntsälän yläkouluissa toteutetaan oppilaille ja opettajille kahden koulupäivän mittainen mielen terveyden ensiavun koulutus. Koulutus sisältää mielen terveyden ja oman hyvinvoinnin vahvistamisen perusteet, ohjeita riskitilanteiden tunnistamiseen ja muiden auttamiseen, ja oppimateriaalin elämänkriiseistä selviämiseen ja erilaisten mielen terveyden häiriöiden tunnistamiseen. Koulutus voidaan toteuttaa mielen terveyden ammattilaisen tai mielen terveyden ensiapukouluttajaksi koulutetun opettajan avulla. Koulutus tulee suunnata myös opettajille, jotta he saavat lisää välineitä ja tuoretta tietoa mielen tervetaitojen edistämiseen, ja oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin seuraamiseen ja vahvistamiseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut edellytämme, että Mäntsälän kunta tarjoaa jokaiselle yläkoululaiselle tiiviin mutta kattavan mielen terveyden ensiapukurssin.

Mäntsälässä 8.2.2021

Vihreiden ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmät"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 22.02.2021 § 34

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 11	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 34	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 96	17.03.2022

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 96

Valtuustoaloitteessa 8.2.2020 §11 esitetään, että Mäntsälän yläkouluissa toteutetaan oppilaille ja opettajille kahden koulupäivän mittainen mielenterveyden ensiavun koulutus. Lisäksi edellytetään, että Mäntsälän kunta tarjoaa jokaiselle yläkoululaiselle tiiviin mutta kattavan mielenterveyden ensiapukurssin.

Valtioneuvosto päättää perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista sekä perusopetukseen käytettävän ajan jakamisesta eri oppiaineiden ja aineryhmien opetukseen sekä oppilaanohjaukseen (tuntijako).

Opetushallitus päättää perusopetuksen eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien, oppilaanohjauksen ja muun tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä sekä kodin ja koulun yhteistyön ja oppilashuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista (opetussuunnitelman perusteet).

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä tässä laissa tarkoitettua opetusta varten opetussuunnitelma (paikallinen opetussuunnitelma).

Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden mukaan mielen hyvinvointiin ja mielenterveyteen kuuluvia sisältöjä käsitellään osana terveystiedon oppiaineen sisältöjä. Terveystietoa opetetaan vuosiluokilla 1-6 osana ympäristöoppia. Vuosiluokilla 7-9 opetuksessa syvennetään ja laajennetaan alempien vuosiluokkien aikana käsiteltyjä teemoja ikäkauden mukaisesti.

Terveystiedon tavoitteisiin liittyviä keskeisiä sisältöalueita vuosiluokilla 7-9 on kolme.

Ensimmäisenä sisältöalueena on terveyttä tukeva kasvu ja kehitys. Kasvun ja kehityksen sisällöissä painottuvat identiteetin, minäkuvan ja itsetuntemuksen rakentuminen, seksuaalinen kehittyminen, huolenpidon sekä perheen ja läheisten merkitys, mielen hyvinvointi ja itsensä arvostaminen sekä turvataidot. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen sisällöissä kiinnitetään huomiota vuorovaikutustilanteissa toimimiseen, tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn. Lisäksi perehdytään ristiriitojen, ongelmatilanteiden, stressin ja kriisien rakentavaan käsittelyyn.

Toisena sisältöalueena tarkastellaan terveyttä tukevia ja kuluttavia tekijöitä sekä sairauksien ehkäisyä. Tässä yhteydessä terveyden voimavaroista

Kunnanvaltuusto	§ 11	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 34	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 96	17.03.2022

tarkastellaan mielenterveyttä, hyvinvointia tukevia ympäristöjä ja yhteisöjä sekä mielekästä vapaa-ajan toimintaa. Lisäksi käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Sisältöjä valittaessa otetaan huomioon myös ajankohtaisia terveysilmiöitä sekä tarkastellaan terveyteen liittyvän tiedon luotettavuutta. Terveyden vaaratekijöistä nostetaan esiin liikumattomuus ja passiivinen elämäntapa, ravitsemuksen ja nukkumisen ongelmat, kiusaaminen ja stressi. Sisällöissä otetaan huomioon nuoren mielen pahoinvointi, riippuvuudet sekä päihteet ja niiden käytön ehkäisy.

Kolmantena sisältöalueena on terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri. Sisällöissä otetaan esille opiskelu-, työ- ja toimintakyky nuoruudessa. Elinympäristön terveysvaikutuksia käsiteltäessä nostetaan esille keskeisiä terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn keinoja, terveyspalvelut, kansalaistoiminta ja ympäristön terveysriskit.

Opettajien monialaisen työn lisäksi koulukuraattorit ja koulupsykologit järjestävät tarpeen mukaisia kaveritaitoryhmiä oppilaille. Hepolan koulussa toimivien koulumentorien työn kautta toteutamme petu-oppilaille tarvittavaa henkilökohtaista ohjausta. Opettajien, koulunkäyntiohjaajien, rehtoreiden ja oppilashuoltohenkilöstön oman työn lisäksi kehitämme koulujen toimintaa monelta osin, valtionavustusjärjestelmän ohjaamana hankkeiden avulla.

Olemme järjestäneet lukuvuoden 2021-2022 aikana osana Kaikille yhteinen koulu -hanketta 7.-9. vuosiluokan opettajille Hyvänmielen koulu-koulutustarjontaa, jolla vahvistetaan osaamista mielenterveystaitojen opettamiseen ja niiden sisällyttämistä koulun arkeen ja oppimiseen. Mieli ry:n toteuttamat koulutukset jatkuvat syksyllä 2022. Kaikille yhteinen koulu-hanke sisältää lisäksi mm. seuraavien teemojen mukaista koulutustarjontaa: tunnetaitokoulutus, tunnetaidot opetustyössä, hankalat tunnetilanteet kouluarjessa, tuntevat aivot, tunteiden säätely, nepsy-lasten tukeminen, emotionaalinen palautuminen, tunnetaidot ja työssä jaksaminen. Koulut voivat lisäksi tilata tarpeen mukaan osallisuuspedagogi Hannele Salomaan toteuttamaan tunnetaitotunteja oppilaille.

Sitouttava koulu yhteistyö-hankkeen (Sitko) kautta kehitämme poissaoloihin puuttumisen mallia, jonka keskeisenä tavoitteena on puuttua ja löytää juurisyytä oppilaan poissaoloihin. Tämän mallin avulla pystymme tunnistamaan, tukemaan ja ohjaamaan oppilasta tarvittavan tuen piiriin. Olemme käynnistäneet Sitko-hankkeen avulla lukuvuoden 2021-2022 alusta lukien kouluvalmentajatoimintaa Riihenmäen yhtenäiskoulussa sekä Ehnroosin ja Myllymäen kouluissa. Kouluvalmentajatyön kautta edistämme myös teemataittoa mielenterveydelle. Kouluvalmentaja toimii oppilaiden tukena ja yhteistyössä muun koulun henkilöstön kanssa.

Koulutuksellisenä tavoitteena tässä vaiheessa on, että vuosiluokilla 7-9 vahvistamme erityisesti terveystiedon opettajien, mutta myös muiden opettajien osaamista mielenterveystaitojen ja -sisältöjen opettamiseen ja mielenterveyshäiriöiden tunnistamiseen. Kokonaisuudessaan pyrimme koulutustarjonnan ja koulutussuunnittelun avulla edistämään sekä oppilaiden että opettajien osaamista monialaisesti eri menetelmien kautta

Kunnanvaltuusto	§ 11	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 34	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 96	17.03.2022

painottumatta vain yhteen menetelmään.

Kouluilla on tällä hetkellä laaja valikoima oppilaiden mielenterveyttä tukevia työmuotoja ja opettajien työtä tukee erityisesti hanketoiminnan kautta saatava lisäkoulutus oppilaiden mielenterveyden edistämiseen. Myös koulunuorisotyötä vahvistetaan ja sillä pyritään oppilaiden arjen tuen kautta vahvistamaan oppilaiden ryhmäytymistä ja keskinäistä yhteistoimintaa sekä heidän jaksamistaan. Tällä hetkellä opetuspalveluissa ei ole suunnitteilla olemassa olevaan oppilashuollolliseen mielenterveystyöhön uusia työmuotoja.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti [janne.makinen\(@\)mantsala.fi](mailto:janne.makinen(@)mantsala.fi))

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta antaa esittelytekstissä olevan vastauksen vihreiden ja vasemmistoliiton esittämään valtuustoaloitteeseen mielenterveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille. Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta § 97 15.12.2020
Sivistyslautakunta § 97 17.03.2022

Mäntsälän lukion työ- ja loma-ajat lv 2021 - 2022

483/12/2016

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 15.12.2020 § 97

Mäntsälän kunnan hallintosäännön mukaan kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää koulujen työ- ja loma-ajoista. Lukion rehtori esittää, että lukion lukuvuoden 2021 - 2022 työ- ja loma-ajat ovat seuraavat:

Lukuvuosi 2021 - 2022:

Syyslukukausi	11.8.2021	22.12.2021
syysloma vk 42	18.10.2021	24.10.2021
joululoma	23.12.2021	9.1.2022
Kevätlukukausi	10.1.2022	4.6.2022
talviloma vk 8	21.2.2022	27.2.2022
pääsiäinen	15.4.2022	18.4.2022
vapaapäivä	26.5.2022	helatorstai

(Valmistelija / lisätietoja: lukion rehtori Tuula Ilvonen p. 040 314 5300)

Vs. sivistysjohtajan päätösesitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää vahvistaa Mäntsälän lukion työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2021 - 2022 edellä esitetyn mukaisesti.

Päätös: Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 97

Lukion rehtori Tuula Ilvonen esittää muutosta lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman työ- ja loma-aikoihin siten, että lauantai 7.5.2022 on työpäivä ja sitä korvaava vapaapäivä on perjantai 13.5.2022. Jos Uusi Lahti -juoksu siirretään tai jätetään toteuttamatta, lukion ja perusopetuksen lisäopetuksen opetus toteutetaan 10.11.2020 hyväksytyjen työ- ja loma-aikojen mukaisesti.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 10.11.2020 (87 §) on vahvistanut perusopetuksen ja esiopetuksen lukuvuoden 2021–2022 työ- ja lomapäivät. Mäntsälän lukio on laatinut lukion ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman työ- ja loma-ajat tämän päätöksen mukaisesti. Sivistyslautakunta on hyväksynyt lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman 12.10.2021 (38 §).

Lukuvuosisuunnitelmassa strategisten tavoitteiden toteuttamisen osalta kohdassa ”Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävien kasvu- ja

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 97	15.12.2020
Sivistyslautakunta	§ 97	17.03.2022

oppimisympäristöjen rakentaminen” on toimenpiteenä hyväksytty lukion koko yhteisön liikuntatapahtuma. Liikuntatapahtumaksi on valittu Uusi Lahti -juoksu lauantaina 7.5.2022.

Tietoa tapahtumasta <https://www.lahtijuoksu.fi/>

”Uusi Lahti -juoksulla on pitkät perinteet energisenä kevään tapahtumana. Tarjolla on virallisesti mitattu puolimaraton ja 10 kilometriä sekä noin 5 kilometrin reitti upeissa Vesijärvi-maisemissa – pitkälti samoilla reiteillä kuin kansainvälisessä Ironman-tapahtumassa. Uusi Lahti -juoksu sopiikin mainiosti sekä kovakuntoisille teräsmiehille/naisille että leppoosammin eteneville kuntoilijoille. Juoksuseuraa riittää kaiken tasoille kuntoilijoille, mutta ruuhkat eivät kiusaa, joten Lahteen voit hyvin lähteä vaikka ennätysjahtiin.”

Osallistumisen tavoite on pyrkiä lisäämään opiskelijoiden ja henkilökunnan jäsenien hyvinvointia. Lukuvuoden aikana tapahtumaan liittyvällä opastuksella kannustetaan heitä huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan sekä osallistumaan yhteisön toimintaan.

Lukion ja perusopetuksen lisäopetuksen liikunnan ja terveystiedon tunneilla sekä henkilökunnan yhteissuunnitteluajoina on lukuvuoden aikana aloitettu ohjaus tapahtumaa varten. Suunnitteluryhmä on sopinut tapahtuman järjestäjien kanssa valmentautumisohjauksesta lukion opiskelijoille ja henkilökunnalle 10.3.2022 alkaen. Koronapandemiaan liittyvät rajoitukset ovat estäneet tapaamiset ennen tätä ajankohtaa.

Yhdessä valmistautuminen tapahtumaan vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tapahtumaan osallistuminen tutustuttaa opiskelijoita toisiinsa yli ikäluokkatasojen sekä lähentää henkilökuntaa ja opiskelijoita korona-ajan rajoitusten jälkeen. Valmistautuminen ja osallistuminen toteuttavat myös Mäntsälän kunnan hyvinvointistrategian tavoitetta liikkumisen lisäämisestä.

Yhteistyö Uusi Lahti -juoksun järjestäjien kanssa ja tapahtumaan osallistuminen tuovat näkyvyyttä Mäntsälän lukiolle, mikä on osa lukion markkinointia erityisesti Lahden alueen nuorille. Yhteistyössä on mukana myös Nivos Oy.

Tapahtuman kuljetus-, ruokailu- ja osallistumismaksut maksetaan pääosin lukion budjetista.

(Valmistelija / lisätietoja: lukion rehtori Tuula Ilvonen, sähköposti [tuula.ilvonen\(@\)mantsala.fi](mailto:tuula.ilvonen(@)mantsala.fi))

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Lukion rehtorin esityksen ja muuttaa lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman työ- ja loma-aikoja siten, että lauantai 7.5.2022 on työpäivä ja sitä korvaava vapaapäivä on perjantai 13.5.2022. Jos Uusi Lahti -juoksu siirretään tai jätetään toteuttamatta, lukion ja perusopetuksen lisäopetuksen opetus toteutetaan 10.11.2020 hyväksytyjen työ- ja loma-aikojen mukaisesti.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 97	15.12.2020
Sivistyslautakunta	§ 97	17.03.2022

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Varhaiskasvatuslain muutokset 1.8.2022 alkaen

104/05.10.00/2022

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 98

Tuen järjestäminen lapselle

Varhaiskasvatuslakia 540/2018 on päivitetty 1.8.2022 alkaen, koskien varhaiskasvatuksen järjestämistä tukea tarvitsevien lasten osalta. Laki määrittää tuen kolme tasoa: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki varhaiskasvatuksessa. Perhevapaa uudistus tuo myös muutoksia varhaiskasvatuslakiin.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista. Lapsella on oikeus myös tehostettuun tukeen ja erityiseen tukeen.

15 a § Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen

Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea annettava tehostettuna tukena lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista.

15 e § Päätös tuesta ja tukipalveluista

15 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu tuesta on tehtävä hallintopäätös viipymättä. Päätöksessä on mainittava 15 b §:n mukaiset tuen muodot, varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja 15 c §:n mukaiset tukipalvelut.

Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen järjestämistä vastaava kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan tuottama varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

Lapsen 15 c §:n mukaisista tukipalveluista tulee antaa hallintopäätös silloin, kun asiasta ei päätetä edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen

yhteydessä.

Vaikutukset toimintaan

Kunnan on 1.8.2022 alkaen tehtävä hallintopäätös lapsen tehostetusta ja erityisestä tuesta. Kunnan on tehtävä hallintopäätökset myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Nämä muutokset ovat uusia ja työllistävät Mäntsälän varhaiskasvatuksen ohutta hallintoa. Laki työllistää myös varhaiskasvatuksen opettajia ja erityisopettajia, sillä tuen muodot pitää määritellä hallintopäätökseen ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lisäksi tukea tarvitsevalle lapselle tehdään esiopetuksessa pedagoginen arvio tai selvitys, sillä esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa. Lakimuutos edellyttää varhaiskasvatuksen organisaatiossa uusia prosesseja tuen päätösten valmisteluun ja päätöksen tekoon sekä kunnalliseen että yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuville lapsille.

15 c § Lapselle annettavat tukipalvelut

Lapsella on hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa konsultaatiota ja opetusta, sekä varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustamispalveluja ja apuvälineitä.

35 § Päiväkodin henkilöstön mitoitus

Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen.

Vaikutukset toimintaan

Laki määrittelee myös aiempaa tarkemmin tuen antamisen lapsille, tällöin tukiresurssien ja pienennettyjen ryhmien riittävyttä tulee tarkastella syksyn 2022 aikana ja huomioida mahdolliset muutostarpeet vuoden 2023 budjetin yhteydessä.

62 § Muutoksenhaku varhaiskasvatusoikeutta, lapselle annettavaa tukea ja varhaiskasvatukseen ottamista koskevaan päätökseen

Lapsen varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua 50 §:ssä tarkoitettulta kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. Edellä 15 e §:ssä tarkoitettuun lapsen tukea ja tukipalveluita koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Vaikutukset toimintaan

Hallintopäätös lapselle annettavasta tuesta tuo mukanaan mahdollisuuden valittaa päätöksestä ja täten voi lisätä hallinnollista työtä.

Perhevapaa uudistuksen vaikutukset

Varhaiskasvatuslain 540/2018 toinen iso muutos koskee perhevapaaudistusta. Uudistus vaikuttaa varhaiskasvatuksen asiakasperheisiin ja henkilöstöön. Perhevapaa uudistus astuu voimaan 1.8.2022 ja tuo mukanaan monta varhaiskasvatuksen toimintaa koskevaa muutosta. Oikeus varhaiskasvatukseen muuttuu siten, että lapsi voi aloittaa varhaiskasvatuksessa siinä kuussa, kun hän täyttää 9 kuukautta. Aiemmin lapset ovat aloittaneet vanhempainrahakauden päätyttyä, kun ovat täyttäneet 9 kuukautta.

Perheillä on entistä laajempi mahdollisuus jakaa vanhempainrahajaksoa, siten, että lapsi voivat olla varhaiskasvatuksesta poissa vanhempainrahajaksolla yksittäisiä päiviä, viikkoja tai yhtäjaksoisesti poissa aina 13 viikkoon asti. Näin ollen pienet lapset voivat olla epäsäännöllisemmin paikalla, joka vaikuttaa varhaiskasvatuksen käyttöön.

Toisaalta pienten lasten vanhemmat, jotka työskentelevät varhaiskasvatuksessa, voivat olla useammassa jaksossa poissa töistä vanhempainrahajaksolla ja sijaisten tarve kasvaa. Suurin osa vanhempainrahajaksolla vietetyistä päivistä ovat varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa hyvitetäviä päiviä ja tämä tulee lisäämään työmäärää sekä päiväkodeissa että laskutuksessa ja vähentää samalla maksukertymää. Seuraava toimintavuosi näyttää, miten perhevapaaudistuksen tuomia mahdollisuuksia käytetään perheissä ja miten se vaikuttaa varhaiskasvatuksen järjestämisen kokonaisuuteen.

12 § Oikeus varhaiskasvatukseen

Sen lisäksi, mitä 5 §:ssä säädetään, kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) tarkoitetun oppivelvollisuuden alkamista saa varhaiskasvatusta tämän lain 1 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti sen kalenterikuukauden alusta, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi.

15 § Varhaiskasvatuspaikan säilyminen vanhempainrahajakson aikana

Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Edellä 1 momentissa tarkoitetusta yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon

suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta.

(Valmistelu / lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi varhaiskasvatuslain muutokset 1.8.2022 alkaen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Sivistyslautakunta

§ 99

17.03.2022

Kirkes-kirjastojen käytösäännöt 2022

31/12.03.02/2018

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 99

Kirjaston käytösäännöt on hyväksytty Mäntsälän kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksessa 14.1.2020 § 5. Kirkes-kirjastojen johtoryhmä tarkisti Kirkes-kirjastojen käytösääntöjä 1.3.2022 alkaen, koska Kerava liittyi muiden Kirkes-kirjastojen (Mäntsälä, Järvenpää, Tuusula) kanssa yhteiseen varauskokoelmaan. Muutos tarkoittaa, että aineiston varaaminen kaikista Kirkes-kirjastoista on nyt asiakkaalle maksutonta. Aiemmin vain Mäntsälä, Järvenpää ja Tuusula muodostivat yhteisen varauskokoelman, josta varaaminen oli maksutonta ja Kerava muodosti oman varauskokoelmansa, josta varaaminen maksoi asiakkaalle 1,50 €/varaus. Tämän toimintatapojen yhtenäistämisen myötä Kirkes-kirjastojen käytösääntöihin tehtiin muutos.

Esitys Mäntsälän kirjaston päivitettyiksi käytösäännöiksi 1.4.2022 alkaen on esityslistan liitteenä.

(Valmistelija / lisätietoja: kirjastopalvelujohtaja Anu Järvi-Uutela, sähköposti [anu.jarvi-uuutela\(@\)mantsala.fi](mailto:anu.jarvi-uuutela(@)mantsala.fi))

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy kirjaston käytösäännöt 1.4.2022 alkaen voimassa oleviksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Kirkes-kirjastojen käytösäännöt 2022

Sivistyslautakunta

§ 100

17.03.2022

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintasäännön päivittäminen

410/00.01/2021

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 100

Sivistyslautakunta on hyväksynyt sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön sivistyslautakuntaa koskevat osuudet 14.9.2022 § 22. Toimintasääntö astui voimaan 5.10.2021.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntöön esitetään muutoksia. Varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutosten takia lapsen tuen päätösten tekeminen esitetään varhaiskasvatuspäällikölle. Keusoten ja perusopetuksen yhdyspintatyötä tarkennetaan ja toimintasäännöstä poistetaan aamu- ja iltapäivähoitoon ottaminen opetuksen asiantuntijalta. Päätöksen aamu- ja iltapäivähoitoon ottamisesta tekee Keusote. Toimintasääntöön esitetään myös sivistysjohtajan sijaistaminen.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön sivistyslautakuntaa koskevat osuudet, jotka tulevat voimaan 1.4.2022 alkaen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö 1.4.2022

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden koulutussuunnitelma 2022

134/01.03.00/2022

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 101

Henkilöstön täydennyskoulutus on keskeinen ammattitaidon ylläpitämisen ja henkilöstön ammatillisen kehittämisen sekä työkyvyn ylläpitämisen väline. Systemaattisella ja suunnitelmallisella täydennyskoulutuksella lisätään henkilöstön työmotivaatiota ja viihtyvyyttä työssä sekä koulutuksen kohdennettavuutta tarpeita vastaavaksi. Täydennyskoulutussuunnitelmalla vähennetään päällekkäistä koulutustarjontaa, tehostetaan määrärahojen käyttöä ja lisätään koulutuksen laadukkuutta ja vaikuttavuutta.

Euromääräinen resurssi myönnetään talousarvion yhteydessä tulosalueille. Tulosalueen päällikkö valmistelee resurssinjaon käyttösuunnitelmaan huomioiden sekä tulosalueen että yksiköiden tarpeet. Käyttötalouden euromääräistä resurssia tuetaan mahdollisuuksien mukaan hankkeisiin sisältyvillä resursseilla.

Henkilöstön osaamisresurssia koulutuksen tuottamiseen vahvistetaan koulutuksellisilla ja rakenteellisilla toimenpiteillä. Yhteistyömahdollisuudet lähialueen kuntien kanssa huomioidaan toimintaa kehitettäessä. Koulutuksen tavoitteena on edistää henkilöstön osaamista ja kyvykkyyttä vastata muuttuviin opetuksen ja kasvatuksen vaatimuksiin ja asiakaspalvelutarpeisiin. Osaamisen jakamista ja oppivan yhteisön oppimista edistävää toimintakulttuuria vahvistetaan yksiköissä ja tulosalueella. Vastuutahona toimii tulosalueen päällikkö ja yksikön esihenkilö.

Koulutussuunnitelman avulla kehitetään henkilöstön osaamista ja toimintaa kuntastrategian kärkien mukaisesti. Palvelualueen koulutussuunnitelma muodostaa tulosalueille rungon, jonka pohjalta tulosalueet suunnittelevat vuosittain toteutettavat yhteiset koulutukset ja kehityskeskusteluihin pohjautuvat yksilökohtaiset koulutussuunnitelmat. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen koulutussuunnitelma on osa Mäntsälän kunnan henkilöstön kehittämissuunnitelmaa.

(Valmistelu / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta merkitsee sivistys- ja hyvinvointipalveluiden henkilöstön koulutussuunnitelman 2022 tiedoksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden koulutussuunnitelma 2022

Pöytäkirjan tarkastajat:

Sivistyslautakunta

§ 102

17.03.2022

Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 102

Sivistyslautakunnan tiedoksi on tuotu liitteeseen 1 kirjatut otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot hallintosäännön mukaisesti.

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää, ettei se käytä Kuntalain mukaista otto-oikeutta liitteessä 1 mainittuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja lausunnot (liite poistetaan muutoksenhaun päätyttyä henkilötietojen suojaamiseksi)

Sivistyslautakunta

§ 103

17.03.2022

Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 103

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2.3.2022 Ilmoitus "Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa 2018" -hankkeen (OKM 72/627/2018) loppuselvityksen hyväksymisestä
- Opetushallituksen päätös 4.3.2022 Valtionosuusjärjestelmän edellyttämien tietojen ilmoittaminen vuodelta 2021
- Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätös 10.3.2022 Mäntsälän malli lasten ja nuorten harrastamiseen hankerahoituksen käytön jatkoajasta 1.11.2022 asti

- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 9.3.2022 Hyökännummen koulun 36 oppilaan opintoretki Helsingin musiikkitaloon 14.3.2022

Palvelualuejohtajan tiedotusasiat:

- Talouden seuranta 2/2022

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Sivistyslautakunta

§ 104

17.03.2022

Valmistelussa olevat asiat

Sivistyslautakunta 17.03.2022 § 104

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat valmistelussa olevat asiat:

- sivistyslautakunnan vuoden 2022 talousarvion tavoitteet (kuntastrategia)
- ukrainalaisten sijoittumisen aiheuttamat toimet Mäntsälässä

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta käy keskustelua edellä esitetyistä valmistelussa olevista asioista.

Päätös:

Sivistyslautakunta keskusteli valmistelussa olevista asioista.

Mäntsälän sivistyslautakunta

Pöytäkirja nähtävänä yleisessä tietoverkossa 24.3.2022

MUUTOKSENHAKU**Muutoksenhakukiellot****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 92-96, 98, 101-104

Hallintolainkäyttölaki 5 §:n/ muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimus

Kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraaviin päätöksiin saa tehdä asianosainen ja kunnan jäsen (kuntalaki 137 §). Näihin päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Pykälät: 97, 99-100

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän sivistyslautakunta, Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

puh. (019) 2645 000 (vaihe), faksi (019) 2645 212

sähköposti: kirjaamo@mantsala.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusajaksi on 30 päivää ja se alkaa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

puh. 029 56 42000 (vaihe), faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Seuraaviin hankintaa koskeviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Valitusviranomaisen:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 029 56 43300, faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Ohjeita muutoksenhausta

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimuksen / valituksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus / valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä ja valituskirjelmässä, joka on osoitettu ao.viranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. (asiamiehen osalta vastaavat tiedot)

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä ei asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan palvelupisteestä.

Postiosoite / Käyntiosoite:	Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@mantsala.fi
Puhelinnumero	(019) 2645 000 (vaihde)